

Назарова І.Я. Облікова інформаційна система та інформаційні технології / І.Я. Назарова // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 23 жовтня 2014 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль: Крок, 2014. – С. 93-95.

Назарова Ірина к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері
Тернопільського національного економічного університету,
м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Бухгалтерський облік найперше слід розглядати як систему опрацювання інформації, яка є незамінною основою для прийняття управлінських рішень та контролю за їх реалізацією. Тому, перш за все, необхідно встановити сутність поняття «інформація».

Термін «інформація» походить від латинського слова «informatio», яке має кілька значень: роз'яснення, виклад, витлумачення, представлення, поняття, ознайомлення, просвіта. Цей термін є одним з найважливіших понять в сучасній філософії, теоретичних та прикладних науках, в науках про управління, при проектуванні й експлуатації технічних та інших систем, тому існує безліч його трактувань. Різноманітність їх полягає в тому, що залежно від галузі використання, характеру завдань, для яких вводиться дане поняття, змінюється й визначення, що відображає, найперше, економічну сутність інформації, а потім й притаманні їй властивості.

Що стосується бухгалтерського обліку, то для означення обліково-аналітичної інформації заслуговує на увагу трактування професора Соколова Я.В. Під інформацією він розуміє нові знання про об'єкт управління, що дозволяють формувати управлінські рішення, як міру ліквідації невизначеності в управлінській системі, як впорядковане відображення дійсності [201, с.19].

Загалом, слід зазначити, що облік – інформаційна наука, основним завданням якого є забезпечення користувачів своєчасною, достовірною та повною інформацією про господарські процеси на підприємстві. Інформація являється, з одного боку, базою облікового процесу, а з іншого – його продуктом.

Основними критеріями інформації є:

- зміст – знання, що відображають стан, властивості, якості, ознаки суб'єктів і об'єктів (предметів, технологій, засобів, ресурсів тощо), фактів, подій, дій, явищ, процесів тощо;
- форма – відомості або дані у будь-якій формі та вигляді;
- місце виникнення та використання – на підприємстві, в державі, суспільстві, навколишньому світі;
- носії – на будь-яких носіях чи оголошених усно або в інший спосіб;
- послідовність одержання – збирання, перетворення, зберігання, поширення, використання;
- корисність – користь від інформації має перевищувати витрати на її одержання, знижувати невизначеність та ризики.

Для обміну значними інформаційними потоками потрібно з числа одержаної та проаналізованої інформації вибирати саме ту, що конкретизуватиме подію, факт, ситуацію з врахуванням потреб конкретних користувачів. Одержана інформація формується та систематизується у формі повідомлення, яке включає встановлену інформацію, адресовану конкретному суб'єкту взаємовідносин.

Якщо опрацювання інформації в бухгалтерському обліку буде здійснюватись надто довго, то така інформація до системи управління для ухвалення стратегічних рішень може надійти запізно, що не дасть необхідного ефекту. Надто швидке опрацювання інформації може призвести до зниження її якості і відповідно тих же хибних рішень.

Саме тому інформація має надаватись своєчасно, дозовано та цілеспрямовано, що дозволить якісно вивчити одержані дані та сконцентруватись на аналізі альтернативних стратегічних рішень.

Зважаючи на вищенаведені факти, виникає потреба швидкої обробки великих масивів різномірної інформації. Загалом така можливість надається при поєднанні обліку та інформаційних технологій з використанням сучасної комп'ютерної техніки.

Характерними ознаками інформаційних технологій в обліку є:

- більша ефективність ніж використання таких же технологій в інших підсистемах управління;
- рівень автоматизації обробки облікових даних є значно вищим відносно автоматизації обробки даних в інших сферах управління;
- автоматизація може відбуватися як локально, так і в складі інтегрованих систем автоматизації управління підприємством.

На сьогоднішній день існує значна кількість програмних продуктів щодо автоматизації бухгалтерського обліку: від автоматизації локальних завдань обліку і до повнофункціональної комп'ютерної підсистеми бухгалтерського обліку у складі інформаційної системи підприємства. До найпопулярніших продуктів можна віднести: «1С:Підприємство», «Галактика», «Парус», «Інтелект-сервіс», «Інфософт», «Імпакт». Найбільш розповсюдженою серед них є прикладна комп'ютерна програма «1С:Підприємство», вдале використання якої багатьма підприємствами говорить про спроможність даної підсистеми забезпечити достовірність та своєчасність надходження облікової інформації для ухвалення управлінських рішень.

Ефективність запровадження бухгалтерських програмних продуктів досягається як за рахунок прямого ефекту - а саме скорочення трудових затрат на здійснення обліку як функції управління, так і непрямого ефекту, тобто на основі економічних результатів реалізації рішень, ухвалених на основі облікової інформації.

Таким чином, використання інформаційних технологій в бухгалтерському обліку, з одного боку, підвищує продуктивність роботи облікових працівників, а з іншого - покращує якість облікової інформації і відповідно якість прийнятих управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Соколов Я.В. Основы теории бухгалтерского учета / Я.В. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 496 с.